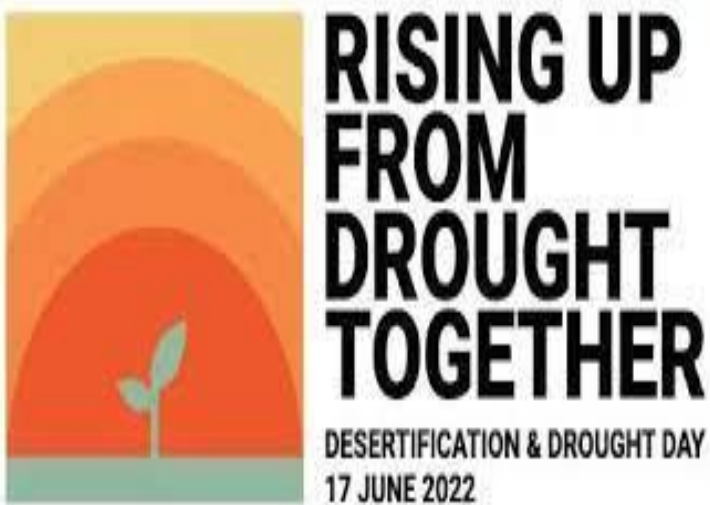

Παγκόσμια Ημέρα καταπολέμησης
της Ερημοποίησης & Ξηρασίας 2022

ΗΜΕΡΙΔΑ

*«Η Θεσσαλία μπροστά σε
απειλές & ευκαιρίες από
την δραματική κλιματική,
ενεργειακή & διατροφική
κρίση, που βιώνουμε»*

Τάσος Μπαρμπούτης

Επιτροπή για την Διεκδίκηση επίλυσης Υδατικού προβλήματος Θεσσαλίας
(Ε.Δ.Υ.ΘΕ)

*«Δραματική μεταβολή των συνθηκών και
των παραμέτρων που συνθέτουν
το ΥΔΑΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ της Θεσσαλίας»*

Τάσος Μπαρμπούτης - Πολιτικός μηχανικός, μέλος ΔΣ ΕΘΕΜ,
πρ. γραμματέας ΤΕΕ/ΚΔΘ, μέλος Ε.Δ.Υ.ΘΕ

17/6/2022

Χαρακτηριστικά ΥΔ Θεσσαλίας ως προς τις χρήσεις υδάτων

- Το ΥΔ Θεσσαλίας διαθέτει περισσότερα από 4 εκ. στρ. γεωργικής έκτασης, από τα οποία περίπου 2,5 εκ. στρ. είναι αρδευόμενα

Μεγαλύτερη έκταση Γης Υψηλής Παραγωγικότητας της χώρας

- Άνιση κατανομή πόρων εντός του ΥΔ με δυτικό και κεντρικό τμήμα (ν. Καρδίτσας, νότιο τμήμα ν. Λάρισας και τμήμα ν. Μαγνησίας) να αντιμετωπίζουν τα μεγαλύτερα προβλήματα διαθεσιμότητας νερού
- Μικρός αριθμός έργων ταμίευσης που θα μπορούσαν να παρέχουν νερό άρδευσης κατά τη θερινή περίοδο, με μεγαλύτερο ταμιευτήρα τη λίμνη Πλαστήρα στον π. Ταυρωπό, στη ΛΑΠ Αχελώου, στο ΥΔ Δυτικής Στερεάς Ελλάδας (ύδρευση και άρδευση περιοχής Καρδίτσας)
- Περιορισμένη εξάπλωση συλλογικών αρδευτικών δικτύων που καλύπτουν μόνον το 23% περίπου των αρδευόμενων εκτάσεων, με το υπόλοιπο να αρδεύεται μέσω ιδιωτικών γεωτρήσεων

Με αυτές τις συνθήκες, μια ΣΥΓΧΡΟΝΗ, ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ, ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ και ΒΙΩΣΙΜΗ ΔΥ στην Θεσσαλία ΔΕΝ πρόκειται να υπάρξει. Η ΔΥ θα παραμένει ένα «σχέδιο επί χάρτου», χωρίς δυνατότητα να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά οι απειλές από την ξηρασία, την ερημοποίηση και την εντεινόμενη υποβάθμιση των οικοσυστημάτων στην περιοχή

Ανάλυση ετήσιου ποσοτικού ελλείμματος στο ΥΔ Θεσσαλίας

Πηγή υδάτινων πόρων	Υφιστάμενη Απόληψη	Βιώσιμη Απόληψη	Έλλειμμα
Υπόγεια ΥΣ	920	620	300
Επιφανειακά ΥΣ	235	160	75
Υφιστάμενα Έργα Ταμίευσης	185	165	20
Ελλειμματική Άρδευση	-	-	80
ΣΥΝΟΛΟ	1340	945	475

Όλες οι τιμές σε εκατομμύρια κυβικά μέτρα ανά έτος

Κύρια προβλήματα διαχείρισης υδάτων στο ΥΔ Θεσσαλίας

1. **Αδυναμία βιώσιμης κάλυψης ποσοτικών αναγκών** ύδατος για όλες τις χρήσεις με προεξάρχουσα τη γεωργία
2. **Υπερεκμετάλλευση υπόγειων νερών** με αποτέλεσμα **την κακή ποσοτική κατάσταση σε 10 υπόγεια υδατικά συστήματα**
3. **Υπερβολική απόληψη από ποτάμια ΥΣ** που σε πολλά υπερβαίνει το 50% της φυσικοποιημένης απορροής κατά τη θερινή περίοδο
4. **Σημαντική διάχυτη ρύπανση γεωργικής προέλευσης** που καθιστά όλο σχεδόν το ΥΔ περιοχή «ευπρόσβλητη» στη νιτρορρύπανση

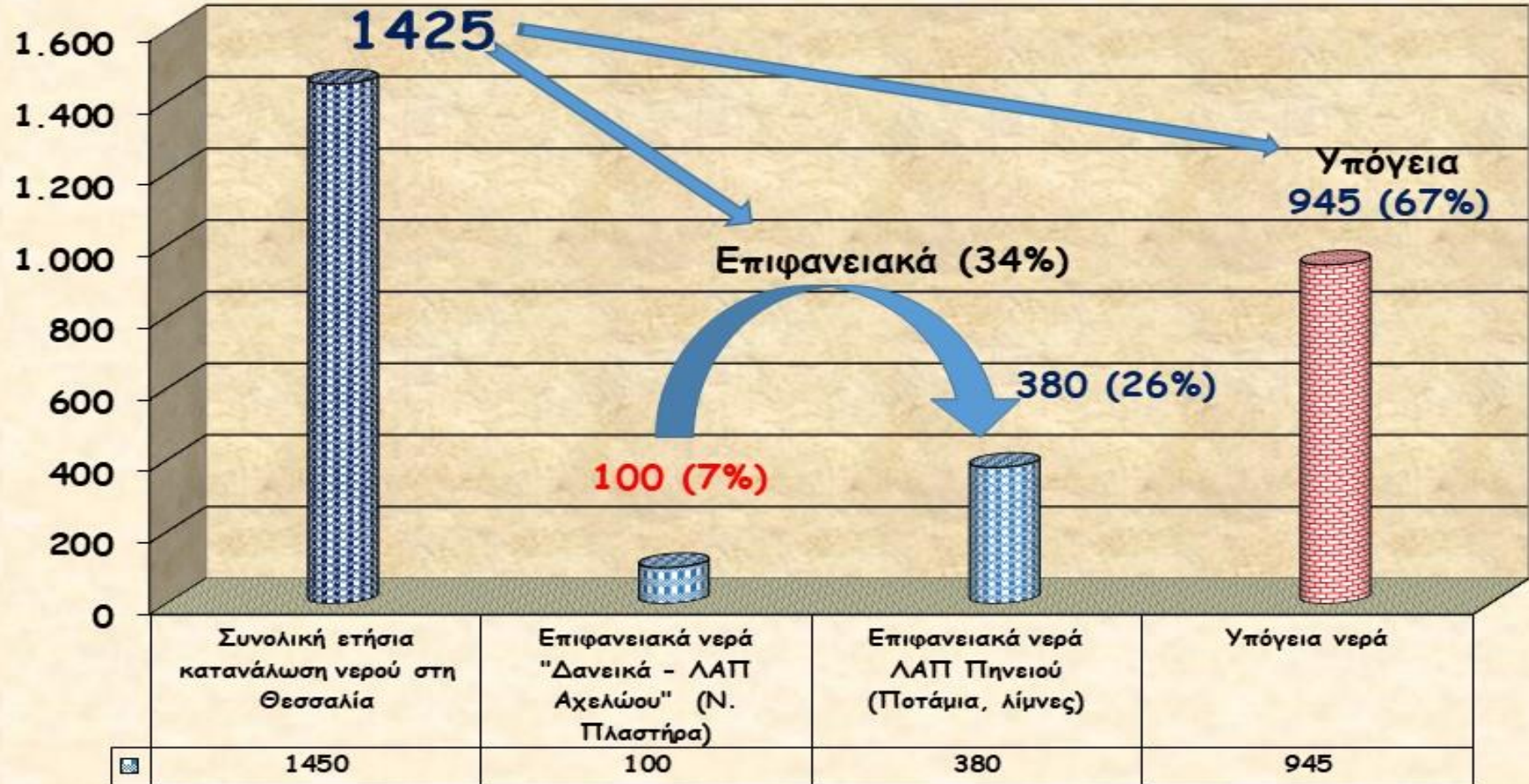
Στον βαθμό που οι ανάγκες των αρδεύσεων σχεδιάζονται για διατήρηση αρδευόμενων εκτάσεων της τάξης των 2,5 εκατ. στρεμμάτων (επιλογή που αποδέχθηκαν όλες οι κυβερνήσεις), τότε τα ελλείμματα παραμένουν.

Συνεπώς, η πρόσθετη ΕΝΙΣΧΥΣΗ του υδατικού δυναμικού από την ΛΑΠ Αχελώου είναι απολύτως **ΑΝΑΓΚΑΙΑ**.

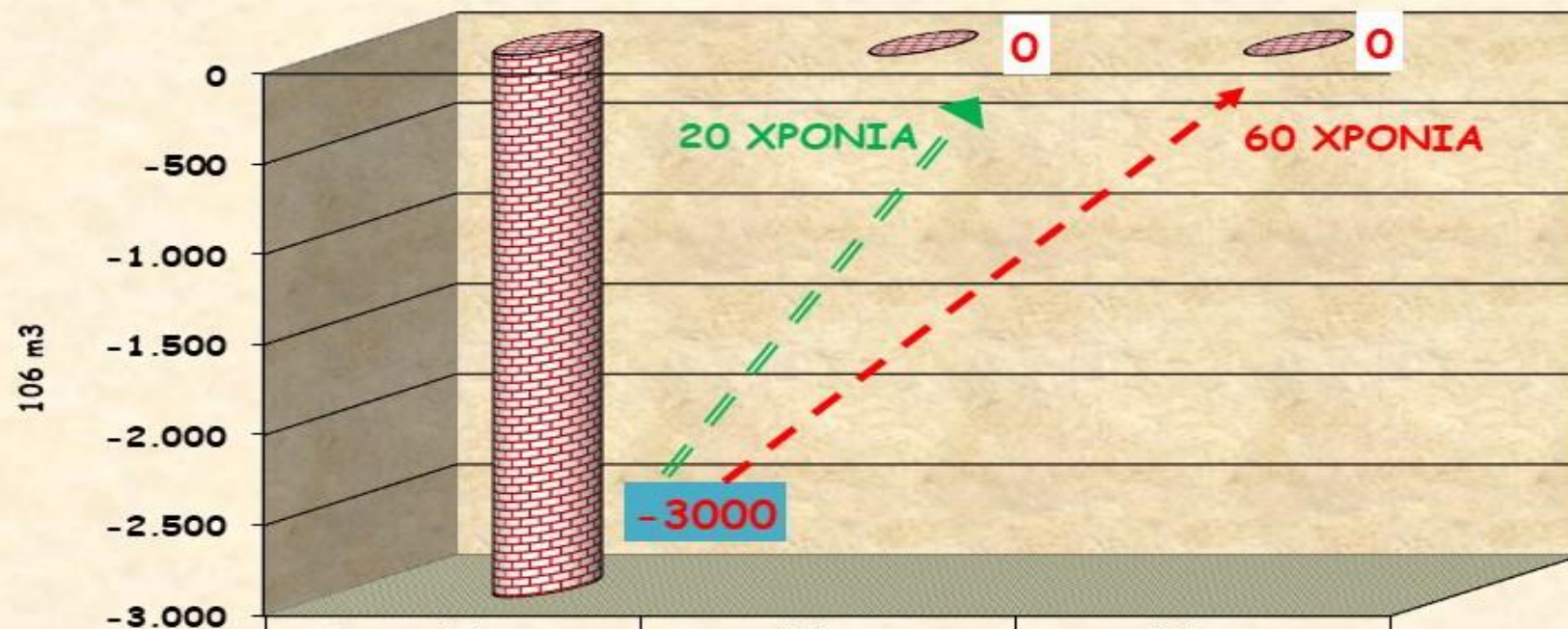
ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΝΕΡΟΥ ΠΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΝΕΤΑΙ ΚΑΘΕ ΧΡΟΝΟ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ

5

ΣΕΝΑΡΙΑ ΜΕΙΩΣΗΣ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΥΔΡΟΦΟΡΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ

8

	Συνολικό έλλειμμα το 2019	Μείωση ελλείμματος το 2039 με μεταφορά (150 - 200 εκατ. μ3) από Αχελώο	Μείωση ελλείμματος το 2079 με νέα έργα ταμίευσης (ΛΑΠΤ Πηνειού)
ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΥΔΡΟΦΟΡΕΩΝ (2019 - 2039 - 2079)	- 3000	0	0

Στις σημερινές συνθήκες το υδατικό ζήτημα εξελίσσεται σε ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα **ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ**, με πολλές παραμέτρους (που διαρκώς επιδεινώνονται), απαιτώντας μια νέα αντίληψη σχεδιασμού, με βασικές παραμέτρους την προστασία από την ξηρασία και την οικολογική αποκατάσταση.

ΑΝΩ ΑΧΕΛΩΟΣ

ΥΗΕ ΜΕΣΟΧΩΡΑΣ
1986-2001

ΥΗΕ ΣΥΚΙΑΣ
1996

ΥΗΕ ΔΑΦΝΟΖΩΝΑΡΑ
2011

ΥΗΕ Ν. Πλαστήρα
1960

ΥΗΕ ΚΡΕΜΑΣΤΩΝ
1966

ΥΗΕ ΚΑΣΤΡΑΚΙΟΥ
1969

ΥΗΕ ΣΤΡΑΤΟΥ Ι
1989

ΥΗΕ ΣΤΡΑΤΟΥ ΙΙ
1999

Εκβολές Αχελώου

ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΡΓΑ ΑΧΕΛΩΟΥ

ΟΡΟΣΕΙΡΑ ΠΙΝΔΟΥ

ΤΡΙΚΑΛΑ

ΜΕΣΟΧΩΡΑ

ΠΥΛΗ ΜΟΥΖΑΚΙ

ΠΕΥΚΟΦΥΤΟ

ΚΑΡΔΙΤΣΑ

ΣΥΚΙΑ

Τεχνητή λίμνη Μεσοχώρας (δεν έχει ακόμη δημιουργηθεί)

Φράγμα Μεσοχώρας (ολοκληρώθηκε)

Σταθμός Παραγωγής Ηλεκτρ. Ενέργειας (ΥΗΣ) Γλύστρας (ολοκληρώθηκε - δεν λειτουργεί)

Σήραγγα (8χλμ) προσαγωγής νερών (ολοκληρώθηκε)

Φράγμα Πύλης (υπό σχεδιασμό)

Φράγμα και ΥΗΣ Μουζακίου (υπό σχεδιασμό)

Σταθμός Παραγωγής Ηλεκτρ. Ενέργειας (ΥΗΣ) Πευκοφύτου (υπό σχεδιασμό)

ΥΗΣ Μαυροματίου (υπό σχεδιασμό)

Σήραγγα 18 χλμ μεταφοράς νερών προς την Θεσσαλική Λεκάνη (πρόσδος έργου 85%)

Φράγμα Υδρο-Ηλεκτρικού Σταθμού (ΥΗΣ) Συκιάς (πρόσδος έργου 65%)

Σταθμός παραγωγής ηλεκτρ. ενέργειας (ΥΗΣ) Συκιάς (δεν έχει κατασκευασθεί)

Σταθμός παραγωγής ηλεκτρ. ενέργειας (ΥΗΣ) Πλαστήρα

Τεχνητή Λίμνη Πλαστήρα

Γενική άποψη ημιτελούς φράγματος Συκιάς

Σχετικό video με λήψεις drone εδώ :
<https://www.youtube.com/watch?v=pKQdrRJfXoo>

Ύψος φράγματος (από κοίτη) 150 μ.

Μήκος στέψης 397 μ.

Μέγιστο ύψος από θεμελίωση 175 μ.

Ωφέλιμος όγκος ταμιευτήρα 502 εκατ. κ.μ.

Γενική άποψη ημιτελούς φράγματος Συκιάς – Κατάντη πρόφραγμα - εκχειλιστής

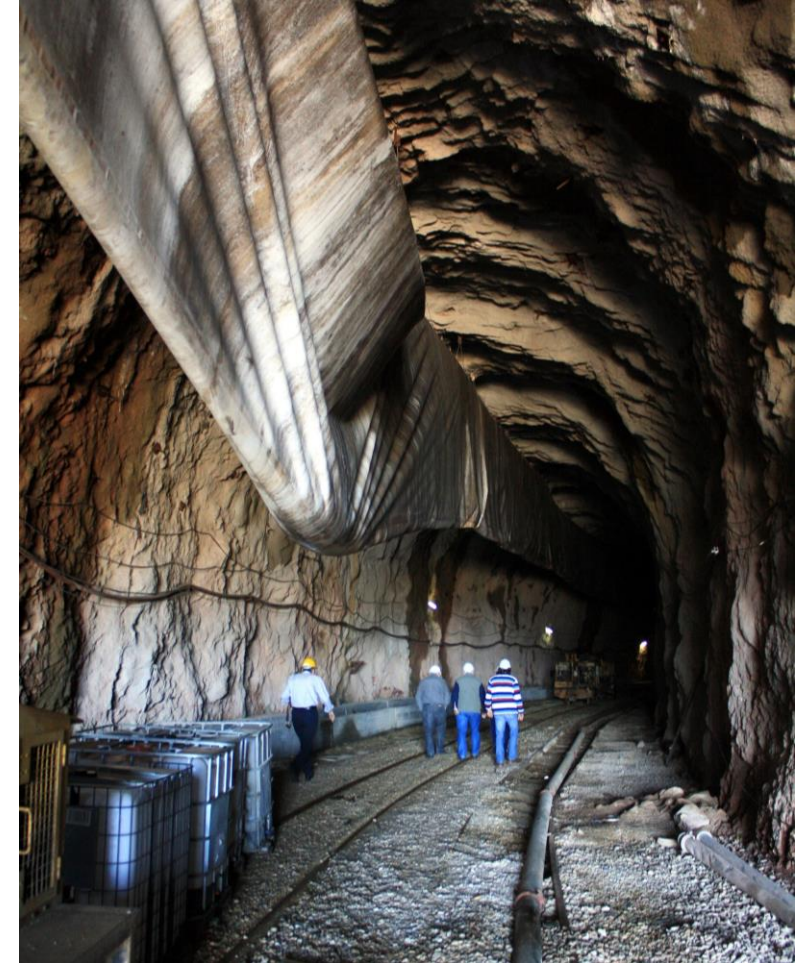

Σήραγγα μεταφοράς (εκτροπής) νερού από Αχελώο

Έξοδος σήραγγας (Πευκόφυτο)

Τμήμα σήραγγας χωρίς επένδυση (Αγορασιά)

Γενική άποψη φράγματος Μεσοχώρας

Εσωτερικό ΥΗ Σταθμού Γλύστρας Μεσοχώρας

Αιολικό Πάρκο

Φωτοβολταϊκό Πάρκο

Η Επιτροπή Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας
(άρθρο 52 του π.δ/τος 18/1989, όπως αντικαταστάθηκε με
το άρθρο 35 του ν. 2721/1999)

Συνεδρίασε σε συμβούλιο στις 18 Απριλίου 2011, με την εξής σύνθεση: Π. Πικραμμένος, Πρόεδρος,
Αικ. Σακελλαροπούλου, Ηρ. Τσακόπουλος, Σύμβουλοι, Γραμματέας η Μ. Παπασαράντη.

Α. Για να αποφασίσει σχετικά με την από 11 Οκτωβρίου 2010 αίτηση:
του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων,
κατά του Κοινοφελούς Ιδρύματος με την επωνυμία, «ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΦΥΣΗ -
WWF
ΕΛΛΑΣ»,

Β. Για να αποφασίσει σχετικά με την από 19 Σεπτεμβρίου 2010 αίτηση:
της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Μαγνησίας,
κατά του Κοινοφελούς Ιδρύματος με την επωνυμία, «ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΦΥΣΗ -
WWF
ΕΛΛΑΣ»,

Γ. Για να αποφασίσει σχετικά με την από 8 Σεπτεμβρίου 2010 αίτηση:
των : 1) Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Λάρισας, 2) Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΕΔΚ)
του Ν. Τρικάλων, 3) Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΕΔΚ) του Ν. Λάρισας, 4) Τοπικής
Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΕΔΚ) του Ν. Καρδίτσας, 5) Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας /
Περιφερειακού Τμήματος Κεντρικής και Δυτικής Θεσσαλίας, που εδρεύει στη Λάρισα (Καλλιεύδας 7
και Τζαβέλλα),

κατά του Κοινοφελούς Ιδρύματος με την επωνυμία, «ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΦΥΣΗ -
WWF
ΕΛΛΑΣ»,

Με τις αιτήσεις αυτές ζητείται να ανακληθεί η υπ' αριθμ. 141/2010 απόφαση της Επιτροπής
Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Κατά τη συνεδρίασή της η Επιτροπή άκουσε την Εισηγήτρια, Σύμβουλο Αικ. Σακελλαροπούλου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, οι δύο πρώτες αιτήσεις ασκούνται κατά νόμο άνευ καταβολής παραβόλου, ενώ για την
άσκηση της τρίτης αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (ειδικό έντυπο παραβόλου Α
2722275).

2. Επειδή, με τις υπό κρίση αιτήσεις ζητείται η μερική ανάκληση της υπ' αριθμ. 141/2010
αποφάσεως της Επιτροπής Αναστολών, με την οποία, κατόπιν αποδοχής σχετικής αιτήσεως του
καθ' ου Ιδρύματος «Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση-WWF ΕΛΛΑΣ», διατάχθηκαν, ως πρόσφορα
κατ' άρθρο 52 του π.δ. 18/1989 μέτρα, η άμεση διακοπή όλων των εργασιών που διενεργούνται
και αποσκοπούν αμέσως ή εμμέσως στην κατασκευή του έργου της εκτροπής του ποταμού
Αχελώου, η αποχή από κάθε υλική ενέργεια που κατατείνει στην ολοκλήρωση και λειτουργία των
έργων που συνδέονται με την εκτροπή του άνω ρου του εν λόγω ποταμού και η μη λειτουργία
όσων εκ των έργων χρήσης και αξιοποίησης υδάτων έχουν ήδη ολοκληρωθεί. Η ανάκληση ζητείται
προκειμένου να επιτραπεί η πραγματοποίηση εργασιών για την αποτροπή του κινδύνου
κατάρρευσης της ήδη διανομείας σήραγγας του Αχελώου.

3. Επειδή, οι υπό κρίση αιτήσεις, με τις οποίες ζητείται η μερική ανάκληση της αυτής απόφασης
της Επιτροπής Αναστολών, είναι συναφείς και πρέπει να συνεκδικασθούν.

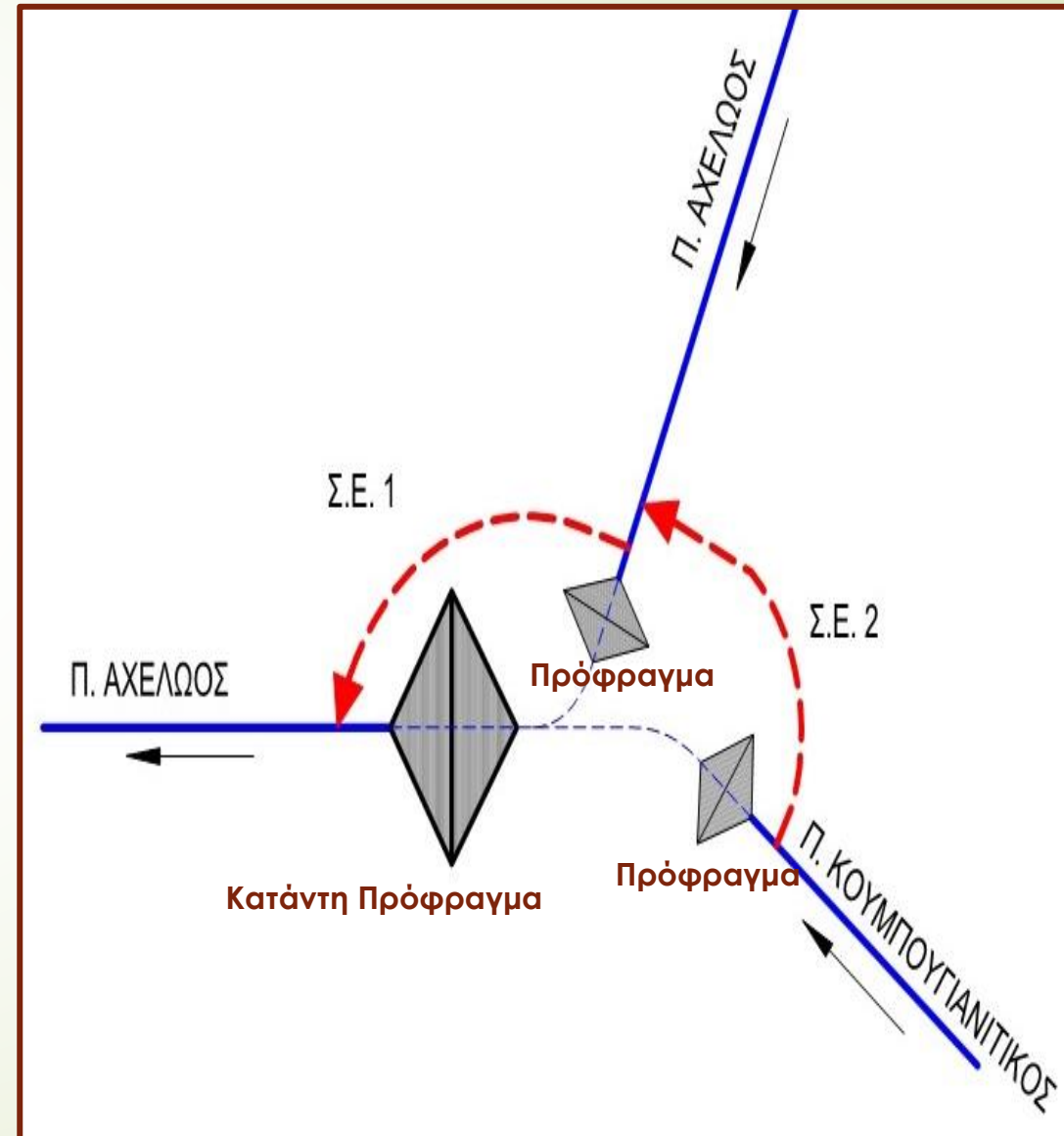
Γενική άποψη εργοταξίου σήραγγας μεταφοράς (Πευκόφυτο) (Προκατασκευασμένα στοιχεία επένδυσης σήραγγας)

Φωτό Γ. Κολτσιδάς - 29/8/2018

17/6/2022

ΣΧΗΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΕΡΓΩΝ ΣΥΚΙΑΣ

Technical cross-section diagram of a diaphragm wall and jet grouting system. The diagram shows a diaphragm wall on the left with a height of 42m, a central jet grouting column with a height of 44.5m, and a right-side section with a height of 414m. A red line indicates water percolation from the right side, passing through the jet grouting column. Labels include 'DIAPHRAGM WALL', 'JET GROUTING', 'WATER PERCOLATION', and various elevation points like 425, 458.50, 414, and 385. A dashed line at the top indicates the ground surface profile.

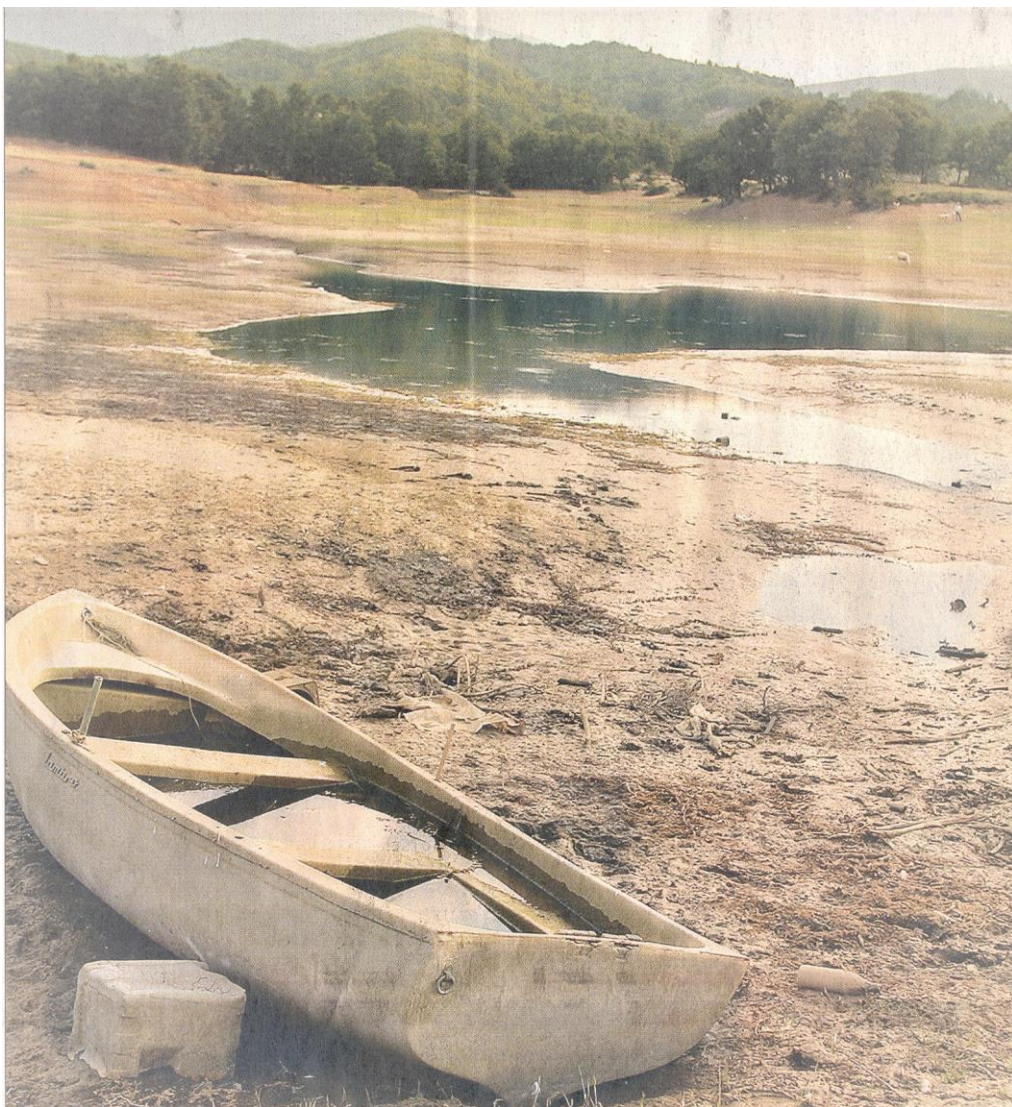

Γενική άποψη Έργων Φράγματος Συκιάς

Οι διεκδικήσεις της Ε.Δ.Υ.ΘΕ συνοπτικά

- ❑ Εκπόνηση και εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου σχεδίου για την ασφάλεια της Θεσσαλίας από φαινόμενα λειψυδρίας και ξηρασίας με την δημιουργία υδατικών αποθεμάτων.
- ❑ Εκπόνηση και επείγουσα εφαρμογή σχεδίου οικολογικής αποκατάστασης των επιφανειακών οικοσυστημάτων (ποτάμια, λίμνες) και κυρίως των υπογείων υδροφορέων του Θεσσαλικού κάμπου, που σήμερα ουσιαστικά στηρίζουν κατά 70% τις αρδεύσεις και χαρακτηρίζονται από συνεχή επιδείνωση και καταστροφή των οικοσυστημάτων.
- ❑ Εξασφάλιση των υδατικών αναγκών σε αρδεύσεις όλων των καλλιεργούμενων εκτάσεων που σήμερα αρδεύονται μερικώς ή ολικώς, με την δημιουργία νέων ταμιευτήρων, στα πλαίσια της ενίσχυσης του αγροτοδιατροφικού τομέα (που όλες οι κυβερνήσεις υπόσχονται) και ενίσχυσης του εισοδήματος των αγροτών.
- ❑ Για την εξυπηρέτηση όλων των παραπάνω στόχων απαιτείται η εκπόνηση και στην συνέχεια η σταδιακή εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου πλάνου (master plan) έργων και ενέργειων σε συνδυασμό με την ανάπτυξη Εθνικής αγροτικής πολιτικής για αύξηση της παραγωγικότητας της γεωργίας και κτηνοτροφίας.
- ❑ Εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου διαχείρισης υδάτων, δημιουργία κρατικού φορέα διαχείρισης σε κάθε υδατικό διαμέρισμα με την συμμετοχή όλων των χρηστών νερού, ενίσχυση των δομών και υπηρεσιών στον τομέα υδάτων.
- ❑ Ενεργοποίηση των διαδικασιών επανεκκίνησης και των εργασιών ολοκλήρωσης του ημιτελούς ταμιευτήρα Συκιάς επί του Άνω Αχελώου, επικαιροποίηση του σχεδιασμού του έργου για την μέγιστη δυνατή παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας (ΥΗΕ).

Σας ευχαριστώ